

til Grundlovens § 32 vilde være det Rigtigste. Jeg skal saaledes nævne, at da Forslaget blev forelagt i 1873—74, endes Udvalgets Flertal og dets Mindretal, altsaa hele Udvalget. Ganske vist stillede Mindretallet sig saaledes, at det foretrak at vedtage Regeringens Forslag, men det tilligede dog og gik sammen med Flertallet til at foreslaa en fuldstændig Omfordeling af Folkethingsvalgtredene i Henhold til Grundlovens § 32 og saaledes, at man ikke bandtes længere af Overvighedsgrændserne. Naar baade Flertallet og Mindretallet, altsaa hele Udvalget, allerede dengang enedes om dette Forslag, skulde man jo synes, at efter at det var færdigt, burde de fremtidige Forslag, som bleve forelagte af Regeringen, have taget tilbørligt Hensyn hertil, og Regeringen, forekommer det mig, burde da have forelagt de senere Forslag i en Skikkelse, der gik i Retning af det, hele Udvalget havde ønsket. Den Dagsorden, hvormed hele Udvalget gjorde denne Indstilling, blev ikke vedtagen her i Thinget, men det var paa Grund af, at Samlingen, umiddelbart efter at denne Indstilling var vedtagen i Udvalget, blev sluttet, saaledes at Sagen ikke yderligere kom til Behandling; men den har dog selvfølgelig ikke været Regeringen ubekendt. Det skete imidlertid ikke. Det eneste, Regeringen fulgte Udvalgets Flertal og Mindretal, altsaa hele Udvalget, i, var at vente, indtil Folketællingen i 1880 havde fundet Sted, idet denne Dagsorden ogsaa udtalte, at man ansaa dette for heldigt. Men dengang Forslaget saa blev forelagt, blev det ikke forelagt i den Skikkelse, hele Udvalget havde ønsket, men paany i en Skikkelse med en Forøgelse af 6 Kredse, og den daværende Indenrigsminister, Steen, udtalte oven i Kjøbet, at selv om han var forvisset om, at en Lov kunde gennemføres i begge Thing i Overensstemmelse med Grundlovens § 32 om en Omfordeling af Kredse, som vilde stemme med Grundlovens Forskrifter, vilde han ikke forelægge den, fordi han ikke ønskede en saadan Forøgelse af Folkethingsmændenes Tal. Dette er selvfølgelig en Udtalelse, som er af overordentlig stor Betydning, i denne Sag. Naar en Minister stiller sig paa den Maade overfor Grundloven, bør det vel siges, at der ikke dengang har været tilstrækkelig Interesse tilstede hos Ministeriet for at faae Grundlovens Løfter i den Henseende opfyldte og gennemførte. Udvalget, som da fik Forslaget til Behandling, delte sig i forskjellige Mindretal, men det daværende Høire-Mindretal var dog af den Mening, at naar man ikke kunde enes om Andet, maatte man sluttelig enes om at opfylde Grundlovens Bud, og foruden derfor at

slutte sig til Regeringens Forslag udarbejdede dette Mindretal et Forslag, som var baseret paa en Fordeling af Folkethingskredse i et Antal af 122. Det har altsaa stadig, saavidt jeg har kunnet se, gaaet gennem Udvalgene og de Forhandlinger, som ere komne frem her i Thinget paa Basis af det, Udvalget har foreslaaet, at man fra alle Sider har erkjendt, at naar man ikke kunde enes om Andet, maatte man sluttelig børe sig for Grundlovens Bud og bestrebe sig for at blive enige om at opfylde det. Men Regeringen har vedblivende ikke villet retts sig efter det. I Samlingen 1881—82 blev Forslaget forelagt paany, og da det ikke forrige Gang kom til Afstemning her i Thinget, saaledes at Regeringen tydeligt og klart havde faaet udtalt sit Standpunkt til den af Udvalget foreslaaede Ordning, saa lod Udvalget den Gang forespørge hos Regeringen, hvorledes den stillede sig til det Resultat, Udvalget i forrige Samling var kommet til. Den daværende Indenrigsminister svarede, at Regeringens Standpunkt var givet i det Forslag, som forelaa. Under Henviisning til, at Udvalget i forrige Samling havde delt sig i saa mange Mindretal, lod Ministerens Svar tillige paa, at saa snart Udvalget kunde enes om en Maade at ordne Sagen paa, skulde selvfølgelig Ministeren være villig til en Forhandling. Saa blev Resultatet det, at de to Trediedele af Udvalget fornødte Opfordringen til Regeringen fra Samlingen 1873—74 om en fuldstændig Omordning af Kredse i Henhold til Grundlovens § 32. Men det nyttede heller ikke; Sagen blev beroende indtil 1884, saa blev den forelagt her i Salen paany i samme Skikkelse, nemlig Forslag til Lov om en Forøgelse af 8 Valgtredse. Senere blev det igjen i November Maaned forelagt paany i samme Skikkelse af Indenrigsminister Finzen. Men foruden at dette skete, var der jo færdigt det, at de 3 folkerigeste Kredse her i Landet havde sluttet sig til Oppositionen, og da maa det vel siges, at der ikke kunde være saa overordentlig stor Grund for Oppositionen til at gaa med til et Forslag, som kun gav saa ringe Retfærdighed, som det, Regeringen havde forelagt, naar man fra alle Sider, baade i Udvalget og, saavidt jeg kan se, her i Thinget i Forveien havde været enige om, at Grundlovens Bud burde fæstholdes. Derfor var det en temmelig naturlig Sag, at Folkethinget ikke længere, da de tre folkerigeste Kredse havde sluttet sig til Oppositionen, fandt Anledning til at forhandle dette Forslag paa den Basis, som det havde vist sig saa mange Gange var fuldstændig uigennemførlig. Skete desto mindre blev Forslaget forelagt paany